

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2017 M. BIRŽELIO 21 D. NUTARIMO NR. 496 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO

Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimą Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“:

1.1. Pakeisti 1.12 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„1.12. Laikinojo įdarbinimo įmonių atitikties kriterijams, kuriuos turi atitikti laikinojo įdarbinimo įmonė, nustatymo tvarkos aprašą;“.

1.2. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Darbo laiko režimo valstybės ir savivaldybių įmonėse, įstaigose ir organizacijose nustatymo aprašą ir 4 punktą išdėstyti taip:

„4. Užtikrindamas veiksmingą įmonių, įstaigų, organizacijų darbą, darbdavys gali nustatyti kitokį, nei Aprašo 2 punkte nustatyta, nekintančios darbo dienos trukmės ir darbo dienų per savaitę skaičiaus darbo laiko režimą pagal Darbo kodekso 113 straipsnio 2 dalies 2, 3, 4 ir 5 punktus:

4.1. Suminė darbo laiko apskaita gali būti įvedama prireikus dėl darbo pobūdžio, įvykdžius informavimo ir konsultavimosi su darbo taryba procedūrą ir atsižvelgus į darbdavio lygmeniu veikiančios profesinės sąjungos nuomonę.

4.2. Lankstus darbo grafikas, suskaidytos darbo dienos laiko režimas arba individualus darbo laikas gali būti nustatomas atsižvelgiant į darbuotojo, valstybės tarnautojo, diplomato ar vidaus tarnybos sistemos pareigūno prašymą, taip pat į įmonės, įstaigos, organizacijos galimybes ir darbo efektyvumo užtikrinimą.“

1.3. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašą:

1.3.1. Papildyti 2 punktą antrąja pastraipa:

„Apraše vartojama sąvoka „įmonės darbo (pamainos) grafikas“ suprantama kaip darbdavio administracijos darbo grafikas.“

1.3.2. Pakeisti 3.4 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.4. priedai ir priemokos prie valandinių atlygių, dieninių atlygių ir mėnesinių algų, mėnesinės premijos, mokamos už mėnesio darbo rezultatus, kiti mokėjimai už atliktą darbą, numatyti darbo teisės normose, kolektyvinėje ir darbo sutartyse;“.

1.3.3. Pakeisti 3.5 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.5. premijos (išskyrus mėnesines premijas, numatytas Aprašo 3.4 papunktyje) už atliktą darbą, nustatytos šalių susitarimu arba mokamos pagal darbo teisės normas ar darbovietėje taikomą darbo apmokėjimo sistemą, taip pat vienkartinės piniginės išmokos, mokamos už atliktą darbą.“

1.3.4. Pakeisti 5.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„5.1. Skaičiuojamasis laikotarpis yra 3 paskutiniai kalendoriniai mėnesiai, einantys prieš tą mėnesį, už kurį (ar jo dalį) mokamas vidutinis darbo užmokestis. Darbuotojo vidutinis darbo užmokestis apskaičiuojamas iš skaičiuojamojo laikotarpio užmokesčio, apskaičiuoto už atliktą darbą ar dirbtą laiką (jeigu įstatymuose nenustatyta kitaip), įskaitant visas darbo apmokėjimo rūšis, nurodytas Aprašo 3.1–3.5 papunkčiuose. Aprašo 3.5 papunktyje numatytos premijos (išmokėtos už ilgesnį kaip 3 mėnesių, bet ne ilgesnį kaip 12 mėnesių laikotarpį) ir vienkartinės piniginės išmokos, mokamos už atliktą darbą, į vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimą įtraukiamos Aprašo 5.9 papunktyje nustatyta tvarka.“

1.3.5. Pakeisti 5.6 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„5.6. Vidutinis valandinis darbo užmokestis skaičiuojamas, kai darbuotojo faktiškai dirbama darbo diena (pamaina) yra skirtingos trukmės;“.

1.3.6. Pakeisti 5.9 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„5.9. Premijos, nurodytos Aprašo 3.5 papunktyje, išmokėtos už ilgesnį kaip 3 mėnesių, bet ne ilgesnį kaip 12 mėnesių laikotarpį (metinės premijos), į vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimą įtraukiamos imant ketvirtadalį bendros jų sumos per 12 mėnesių, einančių prieš tą mėnesį, už kurį (ar jo dalį) mokamas vidutinis darbo užmokestis. Gautas dydis pridodamas prie ketvirčio premijos, mokamos už ketvirčio darbo rezultatus ir išmokėtos vieną iš skaičiuojamojo laikotarpio mėnesių (jei išmokėtos kelios ketvirčių premijos, imama paskutinė), ir suma dalijama iš skaičiuojamojo 3 mėnesių laikotarpio darbo dienų ar valandų skaičiaus pagal darbuotojo darbo grafiką (jeigu jo nėra, – pagal įmonės darbo (pamainos) grafiką). Gautas dydis pridodamas prie darbuotojo vidutinio dieninio darbo užmokesčio ar vidutinio valandinio darbo užmokesčio, apskaičiuoto pagal Aprašo 5.4 ir 5.5 papunkčius.“

1.3.7. Pakeisti 5.10 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„5.10. Vienkartinė piniginė išmoka už atliktą darbą, mokama vidaus tarnybos sistemos pareigūnui pagal Vidaus tarnybos statuto 34 straipsnio 15 dalies 3 punktą, o valstybės tarnautojui – pagal Valstybės tarnybos įstatymo 31 straipsnio 2 dalies 5 punktą, į skaičiavimą įtraukiama kaip metinė premija Aprašo 5.9 papunktyje nustatyta tvarka.“

1.3.8. Pakeisti 5.11 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„5.11. Tais atvejais, kai vidutinis darbo užmokestis skaičiuojamas žalos atlyginimo dėl susirgimo profesine liga dydžiui nustatyti, į skaičiavimą įtraukiamos visos per 24 kalendorinius mėnesius, einančius iki susirgimo profesine liga nustatymo mėnesio arba iki darbuotojo perkėlimo į kitą, mažiau apmokamą, darbą ar atleidimo iš tos darbovietės mėnesio išmokėtos premijos, nurodytos Aprašo 3.5 papunktyje, už ilgesnį kaip 3 mėnesių, bet ne ilgesnį kaip 12 mėnesių (metinės premijos) laikotarpį, imant ketvirtadalį bendros jų sumos. Gautas dydis sudedamas su premijomis (ne daugiau kaip dviejų ketvirčių), išmokėtomis per

skaičiuojamąjį laikotarpį (Aprašo 5.3 papunktis), ir ši suma dalijama iš skaičiuojamojo 6 mėnesių laikotarpio darbo dienų (valandų) skaičiaus pagal darbuotojo (pamainos) darbo grafiką (jeigu jo nėra, – pagal įmonės darbo (pamainos) grafiką). Gautas dydis pridedamas prie darbuotojo vidutinio dieninio darbo užmokesčio ar vidutinio valandinio darbo užmokesčio, apskaičiuoto pagal Aprašo 5.4 ir 5.5 papunkčius.“

1.3.9. Pakeisti 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6. Apskaičiuojant darbuotojo vidutinį darbo užmokestį už kasmetines atostogas, laikomasi Aprašo 5 punkto nuostatų. Kai pagal Žvalgybos įstatymo 65 straipsnio 1 dalį kasmetinės atostogas suteikiamos kalendorinėmis dienomis, vidutinis darbo užmokestis mokamas už kasmetinių atostogų laiku pagal darbuotojo arba įmonės darbo (pamainos) grafiką nustatytas darbo dienas ar darbo valandas. Kai taikoma suminė darbo laiko apskaita ir darbuotojui kasmetinės atostogos suteikiamos savaitėmis, vidutinis darbo užmokestis mokamas pagal tam darbuotojui nustatytą darbo laiko normą.“

1.4. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Pareigybių, dėl kurių rengiamas konkursas, sąrašą ir pripažinti netekusiu galios 5 punktą.

1.5. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Kai kurių kategorijų darbuotojų, turinčių teisę į pailgintas atostogas, sąrašą ir šių atostogų trukmės aprašą ir 8 punktą išdėstyti taip:

„8. Socialinių paslaugų srities darbuotojai, dirbantys kardomojo kalinimo ir laisvės atėmimo vietose, švietimo įstaigose, taip pat socialinių paslaugų srities darbuotojai ir psichologai, dirbantys (pagal pareigybės aprašymą) nestacionariose socialinių paslaugų įstaigose (išskyrus psichologus, nurodytus Aprašo 6 punkte) su socialinę riziką patiriančiais suaugusiais asmenimis, šeimomis, asmenimis, turinčiais proto ar psichinę negalią, ar teikiantys socialines paslaugas asmens namuose, – 25 darbo dienos (jeigu dirbama 5 darbo dienas per savaitę) arba 30 darbo dienų (jeigu dirbama 6 darbo dienas per savaitę). Jeigu darbo dienų per savaitę skaičius yra mažesnis arba skirtingas, darbuotojui turi būti suteiktos 5 savaitių trukmės pailgintos atostogos.“

1.6. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Sutrumpinto darbo laiko normų ir apmokėjimo tvarkos aprašą:

1.6.1. Pakeisti 1 punkto pirmąją pastraipą ir ją išdėstyti taip:

„1. Sutrumpinto darbo laiko normų ir apmokėjimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato sutrumpinto darbo laiko normas asmenims, kurių darbo pobūdis yra susijęs su didesne protine, emocine įtampa, ir šių darbų, profesijų ir pareigybių sąrašą, ir sutrumpinto darbo laiko normas darbuotojams, dirbantiems darbo aplinkoje, kurioje, įvertinus riziką, nustatyta, kad sveikatai kenksmingų veiksnių dydžiai viršija darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų leistinus dydžius (kiekius) ir techninėmis ar kitomis priemonėmis jų kiekio darbo aplinkoje sumažinti iki sveikatai nekenksmingų dydžių neįmanoma, ir jų darbo apmokėjimo tvarką.“

1.6.2. Pakeisti II skyriaus pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„II SKYRIUS

**SUTRUMPINTO DARBO LAIKO NORMOS ASMENIMS, KURIŲ DARBO
POBŪDIS YRA SUSIJĘS SU DIDESNE PROTINE, EMOCINE ĮTAMPA, IR ŠIŲ
DARBŲ, PROFESIJŲ IR PAREIGYBIŲ SĄRAŠAS“.**

1.6.3. Pripažinti netekusiais galios 9, 10 ir 11 punktus.

1.6.4. Papildyti IV skyriumi:

„IV SKYRIUS

**DARBUOTOJŲ, KURIEMS NUSTATYTOS SUTRUMPINTO DARBO LAIKO
NORMOS, DARBO APMOKĖJIMO TVARKA**

14. Darbuotojams, nurodytiems Aprašo II ir III skyriuose (toliau – darbuotojai, kuriems nustatytas sutrumpintas darbo laikas), už sutrumpintą darbo laiką mokama kaip už visą darbo laiką.

15. Darbuotojams, kuriems nustatytas sutrumpintas darbo laikas, taikomos Darbo kodekso II dalies IX skyriuje nustatytos darbo apmokėjimo nuostatos.

16. Darbuotojams, kuriems nustatytas sutrumpintas darbo laikas ir kurie dirba pagal išdirbio normas (kai apmokama pagal vienetinius įkainius), už laiką, kuriuo jų darbas buvo sutrumpintas, palyginti su visu darbo laiku, mokama pagal darbuotojui nustatytą valandinį atlygį (mėnesinę algą).“

1.7. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Kriterijų, kuriuos turi atitikti laikinojo įdarbinimo įmonė, sąrašą ir laikinojo įdarbinimo įmonių atitikties šiems kriterijams nustatymo tvarkos aprašą ir jį išdėstyti nauja redakcija (pridedama).

2. Nustatyti, kad, Lietuvos Respublikos Vyriausybei atšaukus ekstremaliąją situaciją, laikinojo įdarbinimo įmonės, kaip laikinojo darbo sutarties šalis, darbdavės, kurios iki šio nutarimo įsigaliojimo įtrauktos į Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sudaromą laikinojo įdarbinimo įmonių sąrašą (toliau – Sąrašas), esant Vyriausybės paskelbtai ekstremaliajai situacijai, Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos per 1 darbo dieną nuo ekstremaliosios situacijos atšaukimo dienos išbraukia iš Sąrašo.

3. Šis nutarimas įsigalioja 2020 m. rugpjūčio 1 d.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
Vyriausybės
2018 m. vasario 12 d.
nutarimu Nr. 151
(Lietuvos Respublikos
Vyriausybės
2020 m. d.
nutarimo Nr.
redakcija)

**LAIKINOJO ĮDARBINIMO ĮMONIŲ ATITIKTIES KRITERIJAMS, KURIUOS
TURI ATITIKTI LAIKINOJO ĮDARBINIMO ĮMONĖ, NUSTATYMO
TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Laikinojo įdarbinimo įmonių atitikties kriterijams, kuriuos turi atitikti laikinojo įdarbinimo įmonė, nustatymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato laikinojo įdarbinimo įmonės, kaip laikinojo darbo sutarties šalies, darbdavės (toliau – darbdavys), atitikties Lietuvos Respublikos darbo kodekso 72¹ straipsnio 1 dalyje nurodytiems kriterijams, kuriuos turi atitikti laikinojo įdarbinimo įmonė (toliau – Kriterijai), darbdavio įrašymo į Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinė darbo inspekcija) sudaromą laikinojo įdarbinimo įmonių sąrašą (toliau – Sąrašas) ir išbraukimo iš jo nustatymo tvarką.

Aprašas parengtas vadovaujantis Darbo kodekso 72¹ straipsnio 5 dalimi.

2. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Darbo kodekse vartojamas sąvokas.

**II SKYRIUS
DARBDAVIŲ ATITIKTIES KRITERIJAMS NUSTATYMO TVARKA**

3. Darbdavys, kuris ketina vykdyti laikinojo įdarbinimo veiklą, elektroninėmis priemonėmis, paštu arba atvykęs į Valstybinę darbo inspekciją pateikia Valstybinei darbo inspekcijai laisvos formos rašytinį prašymą patvirtinti, kad jis, kaip darbdavys, atitinka Kriterijus (toliau – prašymas). Prašyme darbdavys, kuris ketina vykdyti laikinojo įdarbinimo veiklą, turi nurodyti juridinio asmens pavadinimą ir kodą, buveinės ir veiklos adresus, kontaktinio asmens duomenis (telefono ryšio numerį ir elektroninio pašto adresą) ir savo interneto svetainės (jeigu ją turi) adresą.

4. Valstybinė darbo inspekcija, gavusi darbdavio, kuris ketina vykdyti laikinojo įdarbinimo veiklą, prašymą, nurodytą Aprašo 3 punkte, per 3 darbo dienas nuo jo gavimo dienos elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartis kreipiasi į:

4.1. Informatikos ir ryšių departamentą prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos dėl Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro ir Administracinių nusižengimų registro išrašų apie laikinojo įdarbinimo įmonės, laikinojo įdarbinimo įmonės vadovo ar jo įgalioto (atsakingo) asmens teistumą bei administracines nuobaudas;

4.2. Valstybinę mokesčių inspekciją prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos dėl informacijos apie neatidėtus įsiskolinimus Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir apie darbdavio vykdomos veiklos statusą;

4.3. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl informacijos apie darbdavio neatidėtus įsiskolinimus Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui.

5. Jei Valstybinė darbo inspekcija priima sprendimą, kad darbdavys, kuris ketina vykdyti laikinojo įdarbinimo veiklą, atitinka Kriterijus, įrašo darbdavį, atitinkantį Kriterijus, į Sąrašą, skelbiamą Valstybinės darbo inspekcijos interneto svetainėje. Sąraše nurodomas laikinojo įdarbinimo įmonės pavadinimas ir kodas, buveinės ir veiklos adresas, kontaktinis telefono ryšio numeris ir elektroninio pašto adresas bei interneto svetainės adresas (jeigu ją turi). Sprendime, kad darbdavys, kuris ketina vykdyti laikinojo įdarbinimo veiklą, neatitinka Kriterijų, turi būti nurodyta neatitikties Kriterijams priežastis, sprendimo apskundimo tvarka ir terminai.

6. Darbdavys, pripažintas atitinkančiu Kriterijus ir įrašytas į Sąrašą, Darbo kodekso 72¹ straipsnio 3 dalyje nustatytu terminu elektroninėmis priemonėmis, paštu arba atvykęs į Valstybinę darbo inspekciją turi pateikti laisvos formos rašytinį pranešimą, kuriame nurodo juridinio asmens pavadinimą, kodą ir patvirtina, kad pranešimo pateikimo dieną atitinka Kriterijus ir ketina tęsti laikinojo įdarbinimo veiklą.

7. Valstybinė darbo inspekcija, gavusi Aprašo 6 punkte nurodytą darbdavio pranešimą, per 3 darbo dienas kreipiasi dėl duomenų ir informacijos į Aprašo 4 punkte nurodytas institucijas, patikrina, ar darbdavys atitinka Kriterijus, ir per 10 darbo dienų nuo Aprašo 6 punkte nurodyto pranešimo gavimo dienos priima sprendimą, kad darbdavys atitinka Kriterijus ar jų neatitinka. Sprendime, kad darbdavys neatitinka Kriterijų, turi būti nurodyta jo priežastis, apskundimo tvarka ir terminai. Priėmusi sprendimą, kad darbdavys neatitinka Kriterijų, Valstybinė darbo inspekcija išbraukia darbdavį iš Sąrašo, kuris skelbiamas Valstybinės darbo inspekcijos interneto svetainėje.

8. Darbdavys, pasikeitus jo kontaktinio asmens duomenims, pateiktiems Aprašo 3 punkte nurodytame prašyme, šiuos duomenis per 3 darbo dienas nuo jų pasikeitimo dienos pateikia Aprašo 3 punkte nurodytais būdais Valstybinei darbo inspekcijai.

9. Jeigu Valstybinė darbo inspekcija, atlikdama patikrinimą, nustato, kad darbdavys neatitinka Kriterijų, išskyrus Darbo kodekso 72¹ straipsnio 1 dalies 6 punkte nustatytą kriterijų, ji per 5 darbo dienas priima sprendimą, kad darbdavys neatitinka Kriterijų. Jeigu darbdavys neatitinka Darbo kodekso 72¹ straipsnio 1 dalies 6 punkte nustatyto kriterijaus, Valstybinė darbo inspekcija nustatytiems trūkumams pašalinti darbdaviui nustato 5 darbo dienų terminą, skaičiuojamą nuo pranešimo apie nustatytus trūkumus gavimo dienos. Pasibaigus nustatytam trūkumų pašalinimo terminui, per kurį darbdavys nepašalino nustatytų trūkumų, Valstybinė darbo inspekcija per 5 darbo dienas priima sprendimą, kad darbdavys neatitinka Kriterijų. Sprendime turi būti nurodyta neatitikties Kriterijams priežastis, sprendimo apskundimo tvarka ir terminai. Apie priimtą sprendimą darbdavys informuojamas per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos ir išbraukiamas iš Sąrašo, kuris skelbiamas Valstybinės darbo inspekcijos interneto svetainėje.
